

Ankara Üniversitesi
İletişim Fakültesi

Lisans ve Lisansüstü Ders Programları Değerlendirme Çalıştayı Sonuç Raporu

Nisan 2018

Hazırlayan
Dr. Erman M. Demir
(Moderatör, Raportör)

Çalıştay, 2 Nisan 2018 günü saat 09:30-17:30 arasında 96 katılımcıyla 9 masada üç oturum şeklinde uygulanmıştır. Katılımcı bir süreç yürütülerek her bakış açısı sonuca aktarılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla fikirlerin ilk aşamada yazılı olarak ifade edildiği tepsi yöntemi kullanılmıştır.

Çalıştay katılımcılarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Kurum/Birim	Görev	Katılımcı
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi	Öğretim Elemanı	61
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi	Konuk Öğretim Elemanı	4
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi	İdari Personel	5
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi	Lisans/Lisansüstü Öğrenci (Bir yabancı uyruklu öğrenci ve bir engelli öğrenci)	9
Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	Öğretim Elemanı	1
Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsündeki Akademik Birimler	Öğretim Elemanı	5
Ankara Üniversitesi Elmadağ MYO	Öğretim Elemanı	1
Ankara'daki İletişim Fakülteleri	Öğretim Elemanı	4
İletişimciler Vakfı, Ankara Reklamcılar Derneği	STK Temsilcisi	3
TRT, Anadolu Ajansı, İnkılap Tarihi Enstitüsü	Sektör Temsilcisi	3
Toplam		96

Çalıştay dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bunlar açılış konuşmaları, lisansüstü programlar oturumu, lisans programları oturumu ve kapanış oturumudur. İzleyen sayfalarda çalıştay sürecinin kısa açıklaması ve rapor yer almaktadır.

Sürecin Kısa Açıklaması

Açılış konuşmaları kapsamında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Abdülrezak Altun tarafından çalıştayın amacı, hedefleri ve katılım profili açıklanmış; fakültenin eğitim ve araştırma faaliyetleri açısından iç ve dış paydaşların görüşlerinin ifade ettiği öneme vurgu yapan açılış konuşması yapılmıştır. Çalıştayın takip eden akademik ve idari kurul/komisyon çalışmalarına önemli bir temel sağlayacağına duyulan güven ifade edilmiştir.

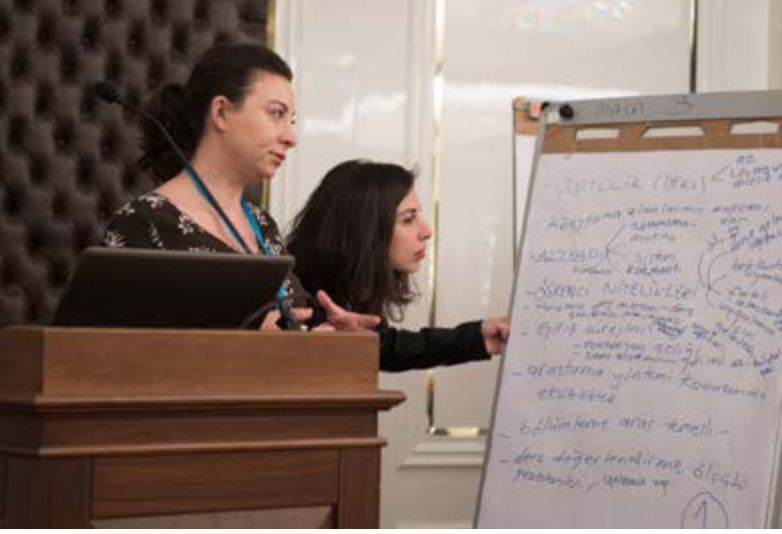
Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Fatih Keskin tarafından üniversite tarihi, akademik topluluk ve güncel gelişmeler ışığında lisansüstü programların rolü ve geleceğine ilişkin konuşma yapılmıştır. Özellikle araştırma üniversitesi kapsamında tezler ve diğer araştırmalara verilen önem vurgulanmıştır. Öğr. Gör. A. İbrahim Önder tarafından lisans programlarının işleyişi, akreditasyon ve kalite süreçleri ışığında yaklaşan değişimler açıklanmıştır. Moderatör Dr. Erman M. Demir ise çalıştay sürecinde katılımcılardan beklentiler, yöntemin uygulama adımları ve masa moderatörlerinin rolleri açıklanmıştır.

Lisansüstü (10:30-12:30) ve lisans (13:30-15:30) programlarının değerlendirildiği iki oturum süresince katılımcılar 9-10 kişilik yuvarlak masalarda ve bir masa moderatörü eşliğinde raporda detayları bulunan sorulara cevap aramıştır. Beyaz tahta, kartonlar ve yapışkan not kağıtları ile fakülte lisans ve lisansüstü programları ile ilgili dökümanlar masalara dağıtılmıştır. Süreç boyunca İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Abdülrezak Altun ve iki moderatör dışındaki tüm katılımcılar masalardaki fikir üretme etkinliklerine katılmışlardır. Her katılımcıdan ilgili sorun ya da çözüme ilişkin en az 3 önerisini yazılı olarak ifade etmesi istenmiş, ardından katılımlı tartışma ile üretilen fikirler sınıflandırılmış ve/veya geliştirilmiştir.

Kapanış oturumunda masa moderatörleri tarafından masalarda üretilen görüş ve önerilerin özeti sunulmuştur. Öneriler üzerine geniş katımlı tartışma yapılarak ilave görüş ve öneriler moderatörler tarafından not alınmıştır. Kapanış konuşması, etkinlik sponsoru olan Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Mezunları Vakfına teşekkür edilerek bitirilmiş ve "Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Lisans ve Lisansüstü Ders Programları Değerlendirme Çalıştayı" böylelikle tamamlanmıştır.

Sonuç Raporu

Tepsi yöntemi ile her kategori ve statüden iç ve dış paydaşın fikirleri arasında bir hiyerarşi olmadan konuya ilişkin bakış açıları kayıt altına alınmaya çalışılmıştır. Bu nedenle raporda yer alan görüş ve önerilere önem derecesi, sıklık veya uygulanabilirlik açısından öncelik verilmemiştir. Takip eden akademik ve idari çalışmalarda faydalanmak üzere dile getirilen hususlar yoğunluğuna bakılmaksızın aktarılmıştır. Bu raporun amacı lisansüstü ve lisans programları ile araştırma politikaları gibi önemli konu başlıklarında ileride alınacak kararlara destek olması amacıyla paydaşların görüşlerinin kaydedilmesidir.

Süreçte üretilen tüm fikirler masa moderatörleri tarafından katılımcıların da katkılarıyla özetlenmiştir. Kapanış oturumunda sunulan bu özetler ile flip chart içerikleri, masalardaki notlar/kartonlar ve her türlü yazılı materyal moderatör tarafından iki hafta süreyle incelenmiş ve sınıflanmıştır. Katılımcıların ifadelerini en uygun şekilde aktarmak amacıyla, ifadelerde bir bütünlük gözetilmeksizin özete dâhil edilen hususlar anlaşılabilirliği sağlamak amacıyla belirli temalar altında raporlanmıştır.

1. Oturum • 10:30-12:30

Lisansüstü Programlar

Birinci oturumda iki saat süreyle lisansüstü programlar ile ilişkili dört soruya cevap aranmıştır. Bunlar;

1. Lisansüstü programlar açısından gördüğünüz en önemli sorunlar nelerdir?
2. Belirlenmiş sorunlar üzerinden çözüm önerileriniz neler olabilir?
3. İletişim Fakültesi çatısı altında gerek yüksek lisans ve doktora tezleri, gerekse diğer araştırma faaliyetleri açısından tespit ettiğiniz temel sorunlar nelerdir?
4. İletişim Fakültesi çatısı altında gerek yüksek lisans ve doktora tezleri, gerekse diğer araştırma faaliyetleri açısından gördüğünüz temel sorunlara çözüm önerileriniz nelerdir?

Verilen cevapların özeti:

1. Öğrenci kabulü ve aday öğrencilerin nitelikleri

1.1. Öğrenci alım süreci

Mülakatın tekrar uygulamaya konması teklif edilmiştir. Öğrenciler ile yüz yüze karşılaşmadan, programdan beklentilerini ve yaklaşımlarını bilmeden lisansüstü eğitim sürecine başlamanın getirdiği zorluklar dillendirilmiştir. Bunları aşmak için niyet mektubu veya çalışma önerisi vb. uygulamalar getirilmesi teklif edilmiştir.

1.2. Yabancı dil seviyesi

Yabancı dil seviyesi ile ilgili birbiriyle çelişen teklifler bulunmaktadır. Katılımcıların önemli bir kısmı yabancı dil puan düzeyinin tez ve ders süreçlerinin kalitesini arttıracığına inanarak yükseltilmesi gerektiğini düşünmektedir. Bir kısım katılımcı ise yabancı dil ön koşulunun hafifletilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

1.3. Araştırma yöntemleri bilgisi

Aday öğrencilerin asgari düzeyde araştırma yöntemleri bilgisine sahip olması beklenmektedir.

1.4. Kontenjanların arttırılması teklif edilmiştir.

1.5. Öğrencilerin beklentileriyle karşılaştıkları durumlar arasındaki uyum

Program amaçlarıyla öğrenci beklentilerini örtüştürecek tedbirler alınmalıdır. Bu açıdan sistemin kendini yenilemesi için geri besleme ve rapor sistemi kurulması teklif edilmiştir. Değişime ayak uyduran bir yapı tasarlanması teklif edilmiştir.

2. Derslerin içeriği

2.1. Ders çeşitliliğinin az, dağılımın dengesiz olması, ders içeriklerinin güncel olmaması ve öğrencilerin ilgisini çekmeyen ders konularının olması

Derslerin güncel araştırma alanlarına hitap eden geniş bir yelpazeyi kapsamadığı dile getirilmiştir. Bazı konu başlıklarının başka isimli derslerde tekrar edildiği, bazı başlıklara ise değinilmediği ifade edilmiştir. Birbiri ile çakışan ders içerikleri (bölüm-bölüm, lisans-lisansüstü, lisansüstü-lisansüstü) konusunda ortak çalışma yapılması önerilmiştir.

Katılımcılara göre ders programları oluşturulurken tüm paydaşların katıldığı ve genel resmin incelendiği süreçler yürütülmelidir. Ders içeriklerinin güncel ve birbiriyle uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Yeni medya, dijitalleşme vb. güncel konularda ders sayısının ve seçeneklerinin artırılması beklenmektedir.

2.2. Ders içerikleri ile yeterlilik ya da tez yazım süreci ilişkisi

Programın bütünlüğünü sağlayacak şekilde ders süreciyle yeterlilik ve tez konuları arasında ilişkiyi sağlamak gerekmektedir. Bu nedenle ders içeriklerinin takip eden aşamaları göz önüne alınarak belirlenmesi teklif edilmiştir. Yeterliliğe hazırlık dersinin aktifleştirilmesi önerilmiştir.

2.3. Sektöre yönelik ders içeriklerinin az olması

Özellikle yüksek lisansta mesleki gelişimi amaçlayan öğrenciler, uygulamaya dönük konularla daha çok ilgilidir. Bu nedenle sektörden kişilerin ders vermesi ya da danışmanlık yapması teklif edilmiştir.

2.4. Araştırma kalitesini artıracak dersler

Kuramsal içerikler yanında araştırma kalitesini artıracak derslere ağırlık verilmesi sıkça dile getirilmiştir. Bu kapsamda;

2.4.1. Yöntem derslerinin artırılması,

2.4.2. Bilimsel yazım dersi (tez sürecinde atıf vermek vb.) verilmesi,

2.4.3. Seminer derslerinde yöntem ve araştırmaya ağırlık verilmesi teklif edilmiştir.

2.5. Ders içeriklerinin interdisipliner yapıda olması:

Sanat, estetik, psikoloji ve felsefe derslerinin verilmesi teklif edilmiştir. İletişim alanını besleyen daha fazla ders seçeneğinin öğrencilere sunulması teklif edilmiştir.

2.6. Ders içerikleri ile ilgili öne sürülen diğer sorunlar, teklif ve öneriler:

2.6.1. İletişim tarihi ve tarihsel eğilimlerin ders içeriklerinde (ya da ayrı bir ders olarak) yeterince yer almadığı,

- 2.6.2. Ders içeriklerinin engelli öğrenciler için erişilebilir olması,
- 2.6.3. Ders kaynakları arasındaki dengesizliğin giderilmesi,
- 2.6.4. Ders programına okuma haftalarının eklenmesi dile getirilmiştir.

3. Derslerin işleyişi

3.1. Ders içeriklerinin ve başarı ölçütlerinin belirginleşmesi

Ders için okuma ve akış listelerinin öğrencilere verilmesi teklif edilmiştir. Öğrencilerin sürecin başında genel gidişi bilerek hazırlanması sağlanmalıdır. Dersten beklentiler üzerine ilk başta uzlaşmanın öğrenci başarısını artıracığı düşünülmektedir.

Bu kapsamda dersin değerlendirme ölçütlerinin açık ve belirgin olması, öğrenci performansının adil ölçülmesi ve tüm beklentilerin ders başlangıcında ilan edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

3.2. Pedagojik yöntem

- 3.2.1. Derslerin fazlasıyla geleneksel yöntem ile işlenmesinden kaçınılması,
- 3.2.2. Derslerde sunum yerine açık tartışmayı sağlayacak yöntemler geliştirilmesi,
- 3.2.3. Etkili sınıf yönetiminin uygulanması,
- 3.2.4. Derslere katılımın sağlanması, teklif edilmiştir.

3.3. Derslerin işleyişi ile ilgili diğer sorun, teklif ve öneriler:

- 3.3.1. Kolokyumlar yapılması,
- 3.3.2. Açık ders yapılması,
- 3.3.3. Devamsızlığı önlemek için ders saatlerinin çalışan öğrencileri gözetecek düzenlenmesi,
- 3.3.4. Doktora dönem sonu ödevlerinin makale formatında istenmesi,
- 3.3.5. ABD dışı ders seçme sınırının kaldırılması ya da yükseltilmesi,
- 3.3.6. Güncel kaynak ve metin eksikliğinin giderilmesi,
- 3.3.7. Açılan derslerin tüm bölümleri kapsayacak şekilde organize edilmesi,
- 3.3.8. OBS ekle-sil sürecinin ders sürecini sekteye uğratmasını engelleyecek tedbirler alınması (ekle silin kısaltılması ya da kaldırılması) dile getirilmiştir.

4. Yeterlilik

Yeterlilik konusundaki teklifler yeterlilik sürecindeki değerlendirmenin “insanileştirilmesi” etrafında şekillenmiştir. Bu tekliflerin yoğun olarak iki masadan geldiği ve katılımcıların geneline yayılmadığı dikkate alınmalıdır.

- 4.1. Yeterlilik sınavının daha belirgin bir sürece dönüştürülmesi,
- 4.2. Yazılı sınav yapısının sınırlılığının aşılması,
- 4.3. Yeterlilik sınavının tez ile ilişkilendirilmesi,
- 4.4. Yeterlilik sınavının take-home olarak uygulanması, teklif edilmiştir.

5. Danışmanlık ve tez süreci

- 5.1. Tez danışmanı ve jürisinin belirlenmesi konusunda karşılaşılan zorluklar.

Bazı akademisyenler ilgi alanlarına göre tez konularını seçmekte; zaman zaman interdisipliner ya da yeni konulara karşı isteksiz davranmaktadır. Bu durum fakültede üretilen tezlerin niteliğini etkilemektedir.

- 5.2. Tez sürecinin sonuçlanmaması:

- 5.2.1. Giren öğrencinin çok mezun olan öğrencinin az olması ve tezlerin tamamlanmaması,
- 5.2.2. Kayıtlı ama aktif olmayan öğrenci sayısının fazlalığı nedeniyle yeni kontenjanların açılması,
- 5.2.3. Mesleki gelişim için yüksek lisansa gelen öğrencilerin tez aşamasında kopması,
- 5.2.4. Danışman ve konu değişikliği sürecinin kolaylaştırılması, tez danışmanına erişimin mümkün olmadığı zamanlarda ilgili bölüm başkanının imzasıyla işlem yapılabilmesi, dile getirilmiştir.

- 5.3. Danışman- öğrenci iletişiminin geliştirilmesi:

- 5.3.1. Danışmanların daha çok akademik destek vermesi ve tez sürecini daha yakından takip edebilmesi için rutin toplantı yapılması,
- 5.3.2. Danışmanlığın daha geniş bir bakış açısıyla akademik mentorluk olarak tasarlanması ve öğrenci- hoca ilişkisinin süreklileşmesi,
- 5.3.3. Akademisyenlerin pedagojik ve etkileşimsel becerilerinin geliştirilmesi, teklif edilmiştir.

- 5.4. Danışmanlık işleyişi ile ilgili diğer sorun, teklif ve öneriler:

- 5.4.1. Dışarıdan danışmanlığın kolaylaştırılması,
- 5.4.2. Özellikle disiplinler arası çalışmalarda birden fazla doktora tez danışmanı ile çalışılabilmesi (tezde ismi yer alarak),

- 5.4.3. İlgili jüri üyelerini davet etmek için yol ücretinin verilmemesi [Bu konuda yapılan düzenleme yakın zamanda yürürlüğe girmiştir. Rapör-tör Notu],
- 5.4.4. Danışmanların yeterli zaman ve enerji harcamaması ya da danışman-lara kolay erişilememesi,
- 5.4.5. Jüri üyeleri ve danışmanların tez değerlendirme süreçlerini gereğin-den fazla kişiselleştirmeleri, konuları dile getirilmiştir.

6. Programın işleyişi/bürokratik süreçler

6.1. OBS sistemi ve lisansüstü programlara başvuru süreçlerinin erişilebilir hale getirilmesi:

- 6.1.1. İlgili idari personelin niteliklerinin geliştirilmesi ve sayısının artırıl-ması,
- 6.1.2. Kayıt ve evrak işlemlerinin sadeleştirilmesi (karmaşık ve tekrarlı),
- 6.1.3. Belge talebinin sadeleştirilmesi ya da kolaylaştırılması,
- 6.1.4. Engellilerin erişiminin kolaylaştırılması (örn. Braille alfabesi),
- 6.1.5. Başvuru sürecinin görsel-işitsel materyalle betimlenmesi,
- 6.1.6. Yazılı materyalin dijital okuyuculara uygun hale getirilmesi, teklif edilmiştir.

6.2. Programla ilgili mevzuat

Programla ilgili mevzuatın açık ve anlaşılır olması gerektiği, bu bilgilerin uygulama yönergeleri şeklinde ve erişilebilir olarak öğrencilere sunulması gerektiği ve mevzuat değişiklik süreçlerinin paydaşların da katıldığı aktif süreçler haline getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

- 6.3. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün büyük olması; dolayısıyla süreçlerin yavaş işlemesi,
- 6.4. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün mesafesi ve erişilebilir olmaması,
- 6.5. Sosyal Bilimler Enstitüsü ile Fakülte arası iletişim eksikliği,
- 6.6. YÖK ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün koyduğu genel kurallardan kaynak-lanan uygulama sorunları,
- 6.7. Öğrencilerinin geri bildirimlerini ya da şikâyetlerini alacak bir mekanizma olmaması, konuları dile getirilmiştir.

7. Programlara genel bakış

7.1. Programın bütünlüğü:

7.1.1. Fakültenin misyon ve vizyonuna uygun olarak akademik hedeflerin planlanması,

Bir araştırma gündemi olmadan sadece derslere ve akademisyenlerin tercihlerine göre programların kurulmuş olması eleştirilmiştir.

7.1.2. Mevcut programların güncel değişim ışığında gözden geçirilmesi,

Ders programlarını sürekli takip eden komisyonlar kurulması ve buna paralel olarak ders içeriklerinin dünyadaki genel eğilimlerle uyumlu hale getirilmesi, teklif etmiştir.

7.1.3. Yakınsama/ yakınlaşma

Mevcut bölüm yapısı iletişim araçlarına odaklı ve eski bir modelin ürünü olarak görülmektedir. Bu kapsamda;

- Daha kapsayıcı bir lisansüstü program açılması,
- Üç programın birleştirilmesi ve iletişim bilimleri lisansüstü programları (doktora ve yüksek lisans) hazırlanması,
- İletişim araçları temelli bölümlere yerine güncel bir bölümlere yapılması, teklif edilmiştir.

7.1.4. Akademik kadro ile kontenjan dengeli hale getirilmelidir.

Akademisyenlerin ders ve danışmanlık yükü dikkate alınmalı ve akademik kadro genişletilmelidir.

Akademisyen sayısı ve niteliklerinin belirli araştırma alanlarına yoğunlaşması fakültedeki lisansüstü çalışmaların ve araştırmaların niteliğini etkilemektedir.

7.2. Altyapı sorunları:

7.2.1. Mekânların, sınıfların kapasitesi ve estetik özellikleri yetersiz görülmektedir.

7.2.2. Kütüphane imkânları artırılmalıdır.

7.3. Akademik mükemmeliyet merkezi kurulması teklif edilmiştir.

8. Tezler ve diğer araştırmalar konusundaki sorunlar ve çözüm önerileri

8.1. Tezlerde yöntem ve uygulamanın ağırlığının arttırılması:

Genel olarak tezlerdeki kuramsal ağırlığın uygulama ve araştırma yöntemi lehine değiştirilmesi teklif edilmiştir. Bunu sağlamak için ders döneminde yöntem ağırlıklı dersler verilmesi ve öğrencilerin sahada uygulanan tezlere teşvik edilmesi teklif edilmiştir. Bu kapsamda yöntem dersinin iki döneme yayılması ve yöntem derslerinin uygulama örnekleriyle zenginleştirilmesi teklif edilmiştir. Bu konudaki önemli engellerden birinin; akademisyenlerin alan/saha araştırmalarına sıcak bakmaması olduğu ifade edilmiştir. Araştırma tasarımı konusundaki eksikliklerin giderilmesi için fakülte genelinde çalışma yapılması teklif edilmiştir.

8.2. Araştırma politikalarının belirlenmesi:

Özgün katkısı ve yaratıcılığı olan tezlerin sayısı az bulunmaktadır. Tez konularının birbirini tekrar etmesi ve kısıtlı olması, aynı kurama yönelen birçok tezin yürütülmesi önemli bir sorun olarak ifade edilmiştir. Ana bilim dallarının öncelikli çalışma alanlarını belirlemesi teklif edilmiştir. Biten tezlerin duyurulması ve sunumu için tez kolokyumları düzenlenmesi; böylece çalışma konularındaki tekrarın önüne geçilmesi teklif edilmiştir. Bu bağlamda önceden belirlenmiş alternatif tez konuları öğrenciye önerilebilir. Dış paydaşlar ile toplantılar yaparak araştırma konuları belirlenebilir.

8.3. Fon ve diğer maddi kaynaklara erişim:

Genel olarak fakültede araştırma fonları çağrılarında ilginin geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Tez araştırma konuları fon kaynakları ile ilişkili olarak belirlenebilir. Burslara ya da araştırma fonlarına (TÜBİTAK vb.) erişim için öğrencilerin önceden bilgilendirilmesi ve tez konularının fonların destek alanlarına göre şekillendirilmesi ihtimali değerlendirilebilir.

8.3.1. Alan/saha çalışmalarının maddi olarak desteklenmesi,

8.3.2. Lisansüstü öğrencilere burs olanaklarının artırılması ve duyurulması,

8.3.3. Lisansüstü öğrencilere konferans katılım desteği verilmesi,

8.3.4. BAP başvurusu için danışmanın istekli olması gerektiği vurgulanmış aksi halde öğrencinin fon kaynağına erişiminin güçleştiği ifade edilmiş;

8.3.5. BAP yapısı ve personelinin sosyal bilimlerin işleyiş mantığına yabancı olduğu dile getirilmiştir.

8.4. Uluslararasılaşma:

Lisansüstü seviyede ERASMUS anlaşmalarının artırılması; uluslararası projeler ile işbirliği yapılması ve yurtdışındaki tez jürilerinin izlenme imkânının sağlanması teklif edilmiştir. Ortak projeler, karşılıklı değişim ya da konferans katılımı imkânlarının artırılması teklif edilmiştir.

8.5. Tez dilinin sadeleşmesi:

Tezlerde kullanılan dilin ağır, ağdalı ve karmaşık olmasının; sayfa sayısının fazla olmasının olumlu olduğunu düşünen genel bakış açısından kurtulmak için çalışılmalıdır. Bu kapsamda bilimsel yazım ya da tez yazma konulu bir ders açılması ve akademik okuryazarlığın artırılması teklif edilmiştir.

8.6. Araştırma alanında kolektif çalışma:

Lisansüstü öğrencilerin özellikle tez sürecinde yalnız kaldıkları, danışmanları dışındaki kimselerle iletişim kur(a)madıkları ve benzer araştırma alanlarında ortak çalışmalar yapılmadığı ifade edilmiştir.

8.6.1. Biten tez çalışmalarının görünürlüğünün artırılması, basın bülteni ile özellikle dış paydaşlara ve sektöre duyurulması,

8.6.2. Tez bilgilerinin dijitalleştirilmesi ve açık erişim ile paylaşılması,

8.6.3. Tez sürecinde kolektif çalışma eksikliği,

8.6.4. Kolektif çalışma alanlarının eksikliği,

8.6.5. Öğrencilerin dersler dışında Danışman ile tek başına kalması ve kolektif çalışma olmaması,

8.6.6. Öğrenciler arası akran danışmanlığı,

8.6.7. Tez konusu odaklı çalışma grupları (bir danışman ve birden fazla lisansüstü öğrenci),

8.6.8. Yılda bir ya da iki kez öğrencilerin bir araya gelerek tezler ile ilgili tartışma yapılması,

8.6.9. Tez konuları ile ilgili kolokyumlar düzenlenmesi,

8.6.10. Kolektif yayınlar yapılması, dile getirilmiştir.

8.7. Tezler ve diğer araştırmalar konusundaki diğer sorun, teklif ve öneriler:

8.7.1. Tez danışmanlığında yönetilecek tez sayısı sınırlamasının getirilmesi,

8.7.2. Lisansüstü öğrencilerin projelere dâhil edilmesi,

8.7.3. Akademik etik konusunda ders verilmesi,

- 8.7.4. Kongre ve yayın çağrılarının lisansüstü öğrencilerle paylaşılması,
- 8.7.5. Tez savunmasının kamuya açık hale getirilmesi,
- 8.7.6. Lisanslı veri analiz programlarının satın alınması,
- 8.7.7. Yöntem derslerinin Nicel ve Nitel şeklinde ayrılması,
- 8.7.8. Akademisyenlerin yeni ya da disiplinler arası konulara muhafazakar yaklaşması,
- 8.7.9. Fakülte/kurum dışı ya da uluslararası danışman atanabilmesi,
- 8.7.10. Araştırma merkezlerinin aktif kullanılması ve öğrencilere tanıtılması,
- 8.7.11. Jüri havuzunun genişletilmesi, aynı kişilerin jüriye davet edilme sayısının azaltılması,
- 8.7.12. Tezler dışında başka araştırmalar yürütülmesi,
- 8.7.13. Fakülte çıkışlı hakemli dergiler kalabalığının giderilmesi,
- 8.7.14. Kişiler arası iletişim (eğitim/bilim iletişimi) vb. Konulara gerekli önemin verilmesi, dile getirilmiştir.

2. Oturum • 13:30-15:00

Lisans Programları

İkinci oturumda doksan dakika süreyle lisansüstü programlar ile ilişkili üç soruya cevap aranmıştır. Bunlar;

1. Lisans programları açısından gördüğünüz en önemli sorunlar nelerdir?
2. Belirlenmiş sorunlar üzerinden çözüm önerileriniz neler olabilir?
3. Lisans öğrencilerine kazandırılması gereken yetkinlikler nelerdir?

Verilen cevaplar 1'inci oturum sonuçları ile aynı şekilde sunulmuş ve özetlenmiştir. Özet, lisans programı ve mezun yetkinlikleri adlı iki ana başlık altında toplanmıştır.

Lisans Programı

1. Öğrenci niteliği

Öğrencilerin Sözel 2 puanı ile alınmasının niteliği olumsuz etkilediği ifade edilmiştir. TM puanına geçilmelidir.

2. Yabancı dil eğitimi

Öğrencilerin yabancı dil seviyesinin en az C1 düzeyine kadar geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

3. Staj, uygulama ve sektörle işbirliği

Öğrencilere yeterli düzeyde staj ve uygulama imkânı sunulmadığı katılımcıların önemli bir kısmı tarafından ifade edilmiştir. Bu kapsamda staj kavramının farklı değerlendirilmesi (8-5 mesai yerine proje tipi stajlar vb.) ve Ankara Reklamcılar Derneği'nin "Staj Akademisi" teklifi gündeme getirilmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin elde ettikleri yetkinlikleri ispat edecek belge ve projelerin olmadığı da ifade edilmiştir.

Sektörle işbirliğini geliştirmek için dışarıdan görevlendirme işlemi kolaylaştırılmalı; sektörden daha fazla konuk getirilmeli ve yeni sektörel ders ve atölyeler açılmalıdır. Sektör ve STK'larla işbirliği yapılmalıdır. Saha gezileri düzenlenmelidir. Bu kapsamda program içinde bitirme projeleri yer almalıdır.

Sektördeki güncel ihtiyaçlarla uyumlu atölye imkânlarının eksik olduğu ifade edilmiştir (örn. e-dergi).

4. Patikalar

Fakültede daha önce uygulanan patika sisteminin tekrar uygulamaya konulması teklif edilmiştir.

5. İçerik çakışmaları

Farklı bölümlerin dersleri ya da aynı bölümün farklı dersleri arasında aynı içeriğin tekrar tekrar işlendiği ifade edilmiştir. Bu durumun giderilmesi için ders konularını akademisyenlerin bireysel inisiyatifleri beraberinde derslerin genelini inceleyen komisyonlarca da belirlenmesi teklif edilmiştir.

6. İçeriğin güncellenmesi

Disiplinler arası esnekliğin önemli ve gerekli olduğu vurgulanmıştır. Ders içeriklerinin bölümler ve ABD arasında ayrıca tekil dersler arasında koordine edilmesi; öğrenciye sunulan içeriklerin bütünlüğü ve uyumu açısından önemlidir.

Ders sayısının gözden geçirilmesi; öğrencilerin daha çok uygulamalı dersleri tercih ettiklerinin dikkate alınması teklif edilmiştir. Medya ve iletişim alanındaki güncel gelişmelere cevap verecek ders içeriğinin geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ders içeriklerinin birbirini takip eden ve tamamlayan şekilde düzenlenmesi teklif edilmiştir.

Akademik okur-yazarlık, felsefe, sosyal psikoloji ve iletişim felsefesi dersi eklenmesi, seçmeli ders havuzu içinde bilim, edebiyat, sanat ağırlıklı dersler olması teklif edilmiştir.

Yeni iletişim teknolojileri ve ilişkili kuramlar üzerine çalışan akademisyenlerin kadroya dâhil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

7. Pedagojik yöntem

Derslerin katılımlı, etkileşimli ve öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde uygulanması gerektiği ifade edilmiştir. Akademisyenlerin ders anlatım tekniği geliştirilmelidir (ses tonu, ders sunumu vb.).

8. İdari sorunlar

OBS’de seçmeli derslerin ön koşulunun kaldırılmış olması önemli bir eksiklik olarak dile getirilmiştir. Kayıt sisteminin ve süresinin yarattığı sorunlar nedeniyle ders akışının bozulduğu ifade edilmiştir. Ekle bırak haftası kaldırılmalı ya da kısaltılmalıdır. Ders ekle bırak yerine dersten çekilme seçeneğini içeren bir yöntem olması teklif edilmiştir. Onay göndermeden ders tutma süresi (dersi rezervde tutma) kısaltılmalıdır.

9. Yabancı uyruklu öğrencilerin adaptasyon sorunları dile getirilmiştir.

Yabancı öğrencilerin dil gelişimi ve uyumu ile ilgili olarak tedbirler alınması gerektiği; yabancı öğrenci temsilcisi olması gerektiği ifade edilmiştir.

10. Ders içeriklerinin ve başarı ölçütlerinin belirginleşmesi

Akademisyenlerin ders içeriklerini önceden ve açık şekilde öğrencilerle paylaşmaları gerektiği dile getirilmiştir. Bu kapsamda web sitesindeki bazı ders içerik bilgileri güncellenmelidir.

Öğrenci yeterliliğini ölçmek için kullanılan değerlendirme kriterlerinin sınırlı olduğu ifade edilmiştir. Bu amaçla standart değerlendirme yöntemleri konusunda fikir birliğine varılması gerektiği ifade edilmiştir.

11. Öğrencilerde kariyer bilincinin geliştirilmesi ve mezunların istihdamı

Öğrencilerin gelecek kaygıları olduğu ifade edilmiştir. Öğrencilerin mesleki yönlendirmesi yetersizdir. Öğrencilerin iletişim alanında hangi yolu izleyecekleri ve ne tür mesleki seçeneklere sahip oldukları konusunda bilgilendirilmesi, yaratıcı üretim koşullarını ve bunu klasik istihdamdan ayıran özelliklerin tartışılması, öğrencilerin ders süreçlerini daha bilinçli geçirmesi ve motivasyonlarının artırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Öğrencilerin abartılı beklentilerinin ilk sınıfta gerçekçi zemine çekilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Mezunların istihdam problemleri önemli bir başlıktır. Kariyer merkezi ya da mentuorluk sistemi kurulmalıdır.

12. Öğrencilerin psiko-sosyal gelişimi

Sosyal gelişimi sağlayacak toplu etkinliklerin (tiyatro, topluluk vb.) geliştirilmesi teklif edilmiştir. Hocaların, öğrencilerin özgüvenlerini teşvik edecek ve cesaretlendirecek tavır takınmaları teklif edilmiştir. Danışmanlık sürecinde öğrenciler mutlaka akademisyenlerle yüz yüze bir araya gelmelidir.

13. Lisans programları konusundaki diğer sorun, teklif ve öneriler:

- 13.1. Program süresinin kısaltılması (örn. yurt dışında olduğu gibi 3 yıl),
- 13.2. Öğretim elemanları için izleme-değerlendirme kriterleri olması gerektiği,
- 13.3. 2 yıl teorik 2 yıl pratik eğitim seçeneğinin değerlendirilmesi,
- 13.4. Engelli öğrencilerin erişimi için ders kaynaklarının uyumlandırılması,
- 13.5. Engelsiz erişim olanaklarının artırılması,
- 13.6. Derslerin AKTS kredisi artırılarak sayısının azaltılması,
- 13.7. Seçmeli derslere bölüm kontenjanı tanınması,
- 13.8. Seçmeli derslerde en az 10 öğrenci sınırının kaldırılması,
- 13.9. Bazı seçmeli derslerin zorunlu hale getirilmesi,
- 13.10. Atölye derslerine öğrenci sayısı sınırlaması getirilmesi,
- 13.11. Atölyelerde uygulamalı dersleri yürütecek öğretim elemanı sayısının çoğaltılması ve /veya niteliklerinin geliştirilmesi,

- 13.12. Bilgisayar laboratuvarının donanım ve mekân açısından geliştirilmesi,
- 13.13. Sınıflardaki bilgisayarların geliştirilmesi,
- 13.14. İnternet hızının arttırılması,
- 13.15. Burs imkânlarının arttırılması,
- 13.16. Lisans öğrencileri için kültürel ve sosyal tesisler açılması (kampüsün yaşayan kampüs havasına tekrar kavuşturulması),
- 13.17. Lisans öğrencilerinin karar alma mekanizmalarında daha fazla yer alması,
- 13.18. Demokratik ve özerk çalışma ortamının oluşturulması,
- 13.19. %100 İngilizce eğitim seçeneğinin tekrar değerlendirilmesi,
- 13.20. Çift ana dal ya da yan dal yapan öğrenciler için ders programında çakışmayan derslerin, sınav programında da çakışmaması gerektiği konuları dile getirilmiştir.

Öğrenci yetkinlikleri

1. Türkçe okuma yazma becerisi,
2. Yabancı dil okuma yazma becerisi,
3. Dijital okuryazarlık,
4. Retorik,
5. Diksiyon ve hitabet,
6. Özgüven,
7. Etkin İletişim becerisi,
8. Temel sunum becerisi,
9. Yaratıcılık,
10. İletişim Tasarımı,
11. Öğrenmeye açıklık,
12. Stratejik ve pratik düşünme kabiliyeti,
13. Meslek bilgisi, alanın pratik bilgisi,
14. Alanında portfolyoya sahip olmak,
15. Yurtdışı deneyimi kazanmış olmak,
16. Sektördeki sorunlar ve istihdam koşulları ile ilgili genel bilgi sahibi olmak,
17. Entelektüel birikim,
18. Eleştirel düşünme,
19. Alana dair kuramsal bilgi birikimi ve bakış açısı,
20. Kuram ve uygulamayı bütünleştirme becerisi,
21. Genel kültür, ekonomi ve politika hakkında genel bilgi,
22. Gündemi takip etme,
23. İletişim teknolojileri ve araçları bilgisi,
24. Etik bilinci,
25. Kolektif üretim bilinci,
26. Proaktif olmak,
27. Yenilikleri takip etmek,

28. Basın ve iletişim özgürlüęünü savunmak,
29. Toplumsal sorunlara duyarlılık,
30. Ayrımcılığa karşı bilinç,
31. Meraklı ve heyecanlı olmak,
32. Meslek yaşamına giriş konusunda hazırlıklı olmak,
33. Edindięi becerileri iletişim alanında iř bulamaması halinde başka profesyonel alanlarda uygulayabilmektir.

Katkıları için
Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Mezunları Vakfı'na (İLEV)
teşekkür ederiz.

Ankara Üniversitesi
İktisat Fakültesi

Değerlendirme Çalışmaları Sonuç Raporu ve Lisansüstü Ders Programları

Nisan 2018

Hazırlayan
Dr. Erman M. Demir
(Moderatör Raporçu)

